

цьому, частіше усього, ця вигода отримується не за вчинення протиправних дій, а за вчинення діянь, які входять у сферу повноважень тієї чи іншої особи і які повинні бути нею здійснені.

Корупція як загроза національній безпеці України: попереджаємо, протидіємо, переслідуюмо звичайно, що в органах влади країни працюють і порядні висококваліфіковані депутати, які не пов'язані із кримінальним суспільством. Однак їх кількість ще недостатня для здійснення реального впливу на прийняття рішень. За такої ситуації кримінальний закон, який покликаний стати найважливішим інструментом боротьби з кримінальним суспільством, перетворився на незрозумілий для фахівців (не говорячи вже про право виконавців), нормативний акт. Підставою для цього стало викривлено розуміння законодавцем його змісту, коли в нього (законодавця) превалоє бажання максимально розширити коло заборон з метою створення якомога більшої сфери кримінальноправового захисту власних інтересів.

Стефанова Галина Григорівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра ННІ № 1
Національної академії внутрішніх справ **Науковий
керівник:** доцент кафедри фінансового права та
фіскального адміністрування Національної
академії внутрішніх справ, кандидат економічних
наук, доцент **Грущенко О. А.**

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ ДІЯННЯ У СФЕРІ КАПІТАЛЬНОГО БУДІВНИЦТВА

Будівельна галузь є однією з найважливіших галузей економіки, від якої залежить ефективність функціонування всієї системи господарювання країни. У 2019 році вона є найбільш швидкозростаючою серед усіх галузей економіки, що пов'язано, в першу чергу, з поліпшенням фінансового стану провідних підприємств, з розвитком інфраструктури і зростанням інвестиційної привабливості. В свою чергу будівництво, вимагає якісного забезпечення всіма необхідними ресурсами: людськими, фінансовими, енергетичними, інформаційними, технологічними; зменшення і обмеження корупції.

Теоретичні аспекти діяльності будівельної галузі та будівельних компаній в сучасних умовах були досліджені в роботах В. Гойка, В. Завгороднього, П. Микитюка, Є. Мниха, Т. Пуцкар, А. Степанової та ін. Проте питання певної систематизації існуючого законодавства у сфері капітального будівництва висвітлені не достатньо.

Відповідно до ст. 25 Законів України «Про основи містобудування» та «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» суб'єкти господарювання незалежно від форм власності, які здійснюють будівельні роботи виготовляють будівельні матеріали, вироби і конструкції, а так само які є замовниками у

будівництві або поєднують функції замовника і підрядника, несуть відповідальність у вигляді штрафу за конкретні види правопорушення цієї галузі. Стаття 32 Закону України «Про архітектурну діяльність» визначає, що порушення законодавства про архітектурну діяльність тягне дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність. До суб'єктів господарських відносин у галузі капітального будівництва у разі вчинення ними певних правопорушень ст. 322 Господарського кодексу України передбачила відповідальність у вигляді: відшкодування збитків та штрафних санкцій.

У сфері капітального будівництва, включаючи й договірні відносини, застосовуються такі види господарсько-правової відповідальності:

1. Відшкодування збитків - універсальна форма господарсько-правової відповідальності. Відповідно до ч. 1 ст. 322 Господарського кодексу України збитки, заподіяні Підрядником порушенням договору підяду на капітальне будівництво, підлягають відшкодуванню лише у вигляді прямих збитків;

2. Стягнення неустойки (штрафних санкцій) - використовується залікова неустойка, яка сплачується за передбачені законом (ч. 2 ст. 231 ГК) та/або договором порушення сторонами договірних зобов'язань.

3. Конфіскація - застосовується у таких випадках, передбачених законодавством: якщо договір підяду на капітальне будівництво визнаний недійсним як такий, що укладений з метою, що суперечить інтересам держави і суспільства (ч. 1 ст. 208 Господарського кодексу України); у разі якщо прибуток (доход) був отриманий учасником відносин з капітального будівництва внаслідок порушення встановлених законодавством правил здійснення господарської діяльності (ч. 1 ст. 240 Господарського кодексу України).

4. Господарсько-адміністративні штрафи: застосовуються відповідно до ст. 25 Закону України «Про основи містобудування» від 16.11.1992 р., ст.2 Закону України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» у випадках: проведення будівельних робіт без дозволу на їх виконання або без затвердженої проектної документації; передачі проектною організацією замовнику робочої документації, що не відповідає державним стандартам, нормам і правилам, вихідним даним на проектування об'єктів архітектури, які надані в установленому порядку, та затвердженому проекту тощо.

При цьому сплата штрафів не звільняє учасника будівельних відносин від усунення допущення збитків, заподіяних внаслідок порушень передбачених названими законами. Господарсько-адміністративні штрафи накладаються Державною архітектурно-будівельною інспекцією України та її територіальними органами, які здійснюють державний нагляд за додержанням підприємствами вимог спеціального будівельного законодавства (містобудівної документації, місцевих правил забудови населених пунктів, державних стандартів, норм і правил при здійсненні проектування, будівельних робіт, використання будівельних матеріалів).

виробів і конструкцій) та діють на підставі Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 18.10.2006 р. № 1434; Положення про архітектурно-будівельний контроль, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1993 р. № 225).

Отже, за будь-які порушення у сфері капітального будівництва суб'єкти господарювання несуть відповідальність відповідно до законодавства України та зобов'язані не лише сплатити відповідні штрафи, а також усунути допущені ними порушення і відшкодувати збитки, заподіяні внаслідок цього. З іншого боку сплата штрафів у сфері сучасного капітального будівництва ще не гарантує припинення суб'єктами господарювання систематичних порушень у ній. Відносно невеликі штрафи та прогалини у законодавстві викликають почуття безкарності за діяння, що у свою чергу призводить до нових правопорушень. З огляду на вищезазначене на нашу думку варто посилити санкції за правопорушення у сфері капітального будівництва.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України. Київ: ПАЛИВОДА А.В., 2019. 208с. (Кодекси України);
2. Закон України «Про основи містобудування» від 16.11.1992, Постановою ВР № 2781-ХІІ ([2781-12](#));
3. Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» від 10.11.1994, Постанова ВР № [239/94-ВР](#).
4. Закон України «Про запобігання корупції». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

Сюравчик Катерина Валеріївна, здобувач ступеня вищої освіти бакалавра факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Науковий керівник: доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук ***Сюравчик В. Г.***

АСПЕКТИ ДЕТЕРМІНАЦІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНАМ

Корупція як соціальне явище притаманна будь-якому суспільству, жодна країна у світі сьогодні не може оголосити себе вільною від корупції. Корупція проникла майже в усі сфери нашої діяльності як соціальна патологія. Проблеми детермінації та запобігання корупційним злочинам є одними з найактуальніших у будь-якій країні.